

**SỰ KHỞI ĐẦU CỦA MỘT KHUYNH HƯỚNG CỨU NƯỚC MỚI
TRONG PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC VIỆT NAM**

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Học xong bài này, HS :

1. Về kiến thức

Cần nắm được :

– Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam và những hình thức đấu tranh phổ biến của họ trước khi được tuyên truyền về chủ nghĩa Mác – Lênin.

– Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước trong hoàn cảnh lịch sử nào ? Quá trình tìm đường cứu nước của Người có gì khác với những nhà yêu nước đương thời ?

2. Về kĩ năng

Rèn luyện kĩ năng phân tích các sự kiện lịch sử, so sánh những yếu tố mới của một khuynh hướng cứu nước mới với các khuynh hướng cứu nước mà dân tộc ta đã trải qua và đang đòi hỏi phải vượt qua.

3. Về thái độ

Đồng tình với những yếu tố mới của một khuynh hướng cứu nước mới.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

Ở bài này, GV cần giúp HS nắm được các đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam đang được hình thành và đặc điểm trong quá trình lựa chọn con đường cứu nước mà thực chất là sự lựa chọn mới ở giai đoạn đầu.

III – THIẾT BỊ, TÀI LIỆU DẠY – HỌC

- Bức tranh thể hiện đời sống, điều kiện làm việc của công nhân Việt Nam.
- Bức ảnh chiếc tàu đưa Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước.
- Lược đồ thế giới để xác định những nơi Nguyễn Tất Thành đã đến.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY – HỌC

1. Giới thiệu bài mới

GV có thể mở đầu bài mới trên cơ sở khái quát lại những bài học trước, nhưng phải chú ý là sự chuyển tiếp ấy diễn ra logic, không gượng gạo.

2. Dạy và học bài mới

Mục I – Phong trào công nhân Việt Nam từ đầu đến hết Chiến tranh thế giới thứ nhất

GV cần làm rõ nguồn gốc của giai cấp công nhân Việt Nam, chủ yếu là những người nông dân bị phá sản.

Điều kiện làm việc, sự đối xử của tư bản Pháp đã làm cho công nhân Việt Nam sớm thể hiện rõ bản chất đoàn kết, tinh kỉ luật trong cuộc đấu tranh chống lại tư bản Pháp.

Từ việc trình bày về các hình thức đấu tranh phổ biến của công nhân Việt Nam trong giai đoạn này là : bỏ việc, phá giao kèo, đánh lại cai, kí, tổ chức bãi công... GV giải thích cho HS hiểu khái niệm "tự phát"... Đây là những hình thức đấu tranh mới của một lực lượng xã hội mới.

Mục 2 – Hoạt động của Nguyễn Tất Thành từ năm 1911 đến năm 1918

Cần làm rõ :

– Động lực thúc Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước : yếu tố gia đình, quê hương, lòng yêu nước và sự bế tắc của phong trào cứu nước đầu thế kỉ XX.

– Quá trình tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành là quá trình khảo sát, lựa chọn. Quá trình ấy đã giúp Nguyễn Tất Thành tìm ra được con đường cách mạng đúng đắn cho dân tộc Việt Nam sau Chiến tranh thế giới thứ nhất.

3. Sơ kết bài học

GV giúp HS nắm được vấn đề để tiếp tục dõi theo yếu tố mới trong khuynh hướng cứu nước mới ; đồng thời GV gợi ý để HS trả lời các câu hỏi đã có trong bài và có thể cho xem thêm băng hình, giúp HS hiểu thêm bài đã học.

4. Gợi ý trả lời câu hỏi và bài tập cuối bài

Câu 1. Cần nhấn mạnh sự bế tắc của phong trào yêu nước cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX.

Câu 2. Quá trình tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành là quá trình khảo sát, lựa chọn.

– Nguyễn Tất Thành đến nhiều nước, tìm hiểu cuộc sống của nhân dân lao động, các cuộc cách mạng đã diễn ra trên thế giới.

– Những nhận thức mới của Nguyễn Tất Thành trong quá trình khảo sát các nước tư bản và thuộc địa mà người đã đến từ năm 1911 đến năm 1918.

– Nguyễn Tất Thành kết luận : Cách mạng Pháp, cách mạng Mĩ là những cuộc cách mạng chưa tới nơi. Người ta đã cách mạng hàng trăm năm rồi mà dân chúng vẫn còn khổ cực, đang toan tính làm lại một cuộc cách mạng khác.

– Cuộc cách mạng tới nơi mà Nguyễn Tất Thành tìm kiếm là cuộc cách mạng giải phóng được dân tộc, đồng thời giải phóng cho người lao động.

Đó là lí do để Người khẳng định Việt Nam phải đi theo con đường của Cách mạng tháng Mười Nga.

V – TÀI LIỆU THAM KHẢO

Hồ Chí Minh với việc tìm con đường cứu nước mới

"... Khi Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là một thiếu niên mười lăm, Người thiếu niên ấy đã sớm hiểu biết và rất đau xót trước cảnh thống khổ của đồng bào. Lúc bấy giờ, anh đã có chí đuổi thực dân Pháp, giải phóng đồng bào. Anh đã tham gia công tác bí mật, nhận công việc liên lạc. Anh khâm phục các cụ Phan Đình Phùng, Hoàng Hoa Thám, Phan Châu Trinh, Phan Bội Châu, nhưng không hoàn toàn tán thành cách làm của một người nào. Vì cụ Phan Châu Trinh chỉ yêu cầu người Pháp thực hiện cải lương. Anh nhận ra đó là sai lầm, chẳng khác gì "xin giặc rủ lòng thương".

Cụ Phan Bội Châu hi vọng Nhật giúp đỡ để đuổi Pháp. Điều đó rất nguy hiểm, chẳng khác gì "đưa hổ cửa trước rước beo cửa sau".

Cụ Hoàng Hoa Thám còn thực tế hơn, vì trực tiếp đấu tranh chống Pháp. Nhưng theo lời người ta kể thì cụ còn nặng nề cốt cách phong kiến.

Anh thấy rõ và quyết định con đường nên đi. Cụ Phan Bội Châu vào bậc chú bác của Anh. Cụ Phan Bội Châu muốn đưa Anh và một số thanh niên khác sang Nhật. Nhưng Anh không đi..."

(Theo : Trần Dân Tiên, *Những mẩu chuyện về cuộc đời hoạt động của Hồ Chủ tịch*, NXB Trẻ, 1999, tr. 10 – 11)

"Tôi muốn ra nước ngoài, xem nước Pháp và các nước khác. Sau khi xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta..."

Nhưng bạn ơi, lấy đâu ra tiền mà đi ?

Đây, tiền đây – Anh bạn của tôi – Nguyễn Ái Quốc vừa nói vừa giơ hai bàn tay. Chúng ta sẽ làm việc, chúng ta sẽ làm bất cứ việc gì để sống, để đi..."

(Theo : Trần Dân Tiên, *Những mẩu chuyện về cuộc đời hoạt động của Hồ Chủ tịch*, Sđd, tr. 11 - 12)